

KANTAR

Nucleair Forum Peiling Kernenergie

September 2019

190079

N U C L E A I R
F **RUM**

Inhoudstafel

1	Onderzoeksopzet	3
2	Algemene houding tegenover kernenergie: Onze 'KPI's'	7
3	Aspecten van (kern)energie	18
4	Combineerbaarheid	36
5	Kernenergie versus andere bronnen	41

1

Onderzoeksopzet

Doelstellingen

Sinds 2010 monitort het Nucleair Forum de houding van de Belgen tegenover de energieproblematiek in het algemeen en kernenergie in het bijzonder. In de zomer van 2019 organiseerde Kantar de 7de peiling in de reeks.

In de enquête worden de volgende aspecten aangekaart:

- De **keuzecriteria** inzake energiebronnen
- De **perceptie** inzake het gebruik van **kernenergie** in al zijn aspecten
- De **houding** tegenover het verdere gebruik van **kernenergie in de toekomst**

Methodologie

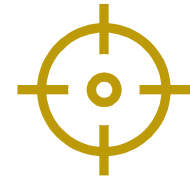
Universum

Belgen van 16 jaar of ouder

Dataverzameling

- Methode :
CATI ad hoc (telefonisch)
- Steekproeftrekking :
random
- Veldwerkperiode:
van 15/07/2019 tot 06/09/2019
- Gemiddelde duurtijd:
26 minuten

Steekproefgrootte

n=756 respondenten

Steekproef

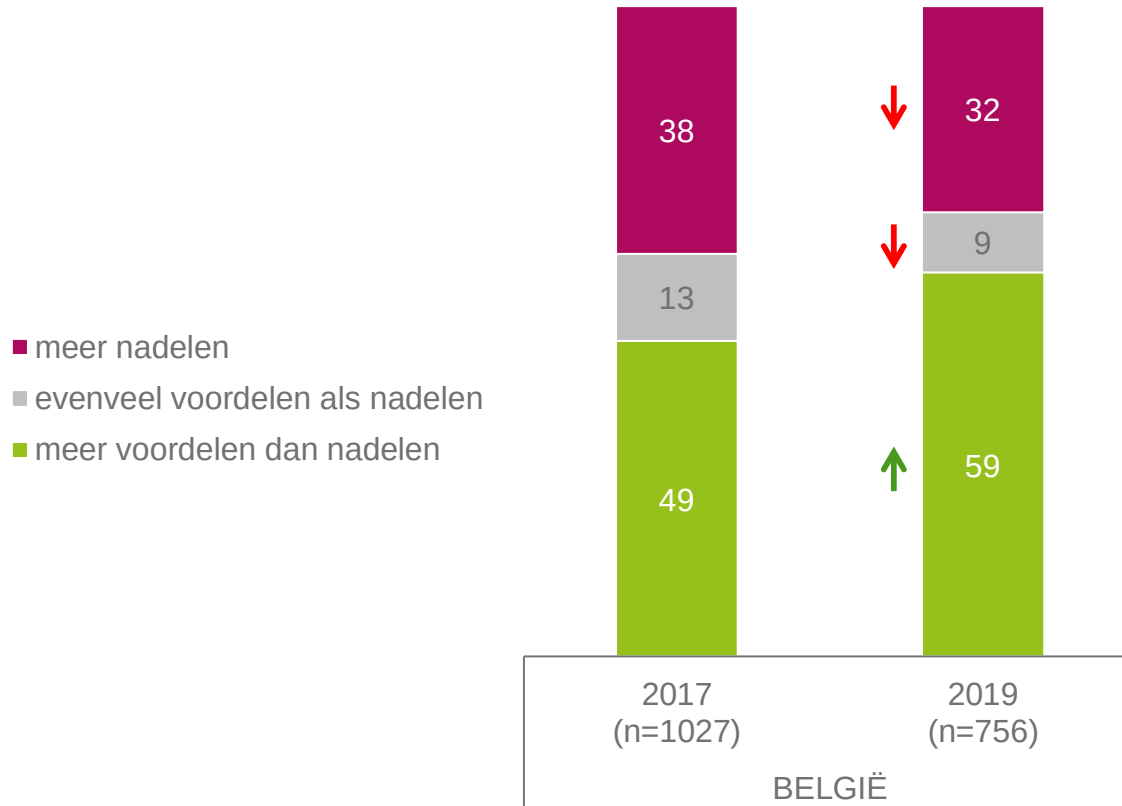
%	Voor weging	Na weging
GESLACHT		
Man	48	49
Vrouw	53	51
LEEFTIJD		
16-34	17	28
35-54	29	33
55+	54	38
OPLEIDINGSNIVEAU		
Lager (secundair)	17	24
Hoger secundair	35	41
Hoger onderwijs	48	34
SOCIALE GROEP		
Low	18	25
Middle Low	20	24
Middle High	30	25
High	31	24
NIELSEN		
I	25	24
II	33	32
III	12	12
IV	15	16
V	16	16

2

Algemene houding tegenover kernenergie: Onze 'KPI's'

De nadelen van kernenergie nemen af vanwege de polemiek over de klimaatverandering.

Heeft de productie van kernenergie in België voor ons land ... ?

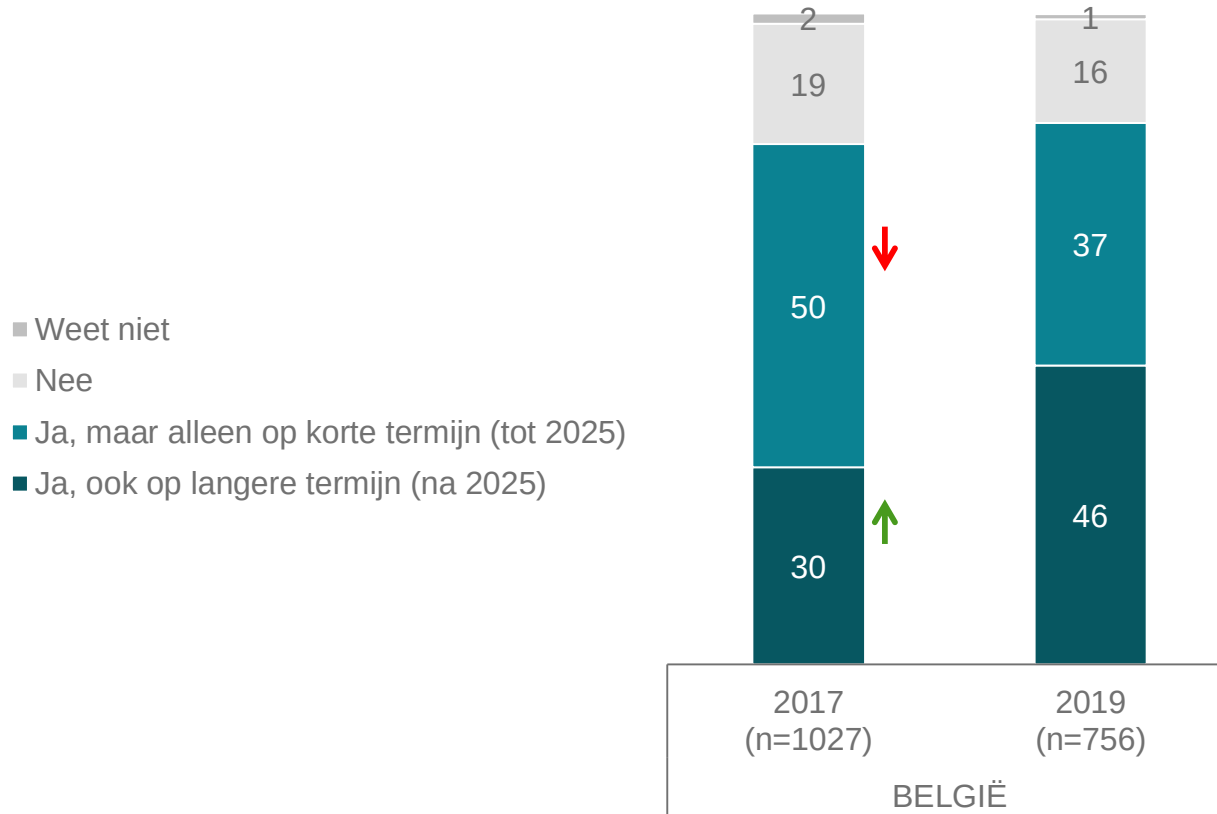

% OP BASIS: ALLEN

↑↓ significante verschillen tov. 2017

Behoud van kernenergie: 8 van de 10 Belgen willen kernenergie behouden ... 1 op 2 na 2025.

Vindt u dat productie van kernenergie in België moet behouden blijven?

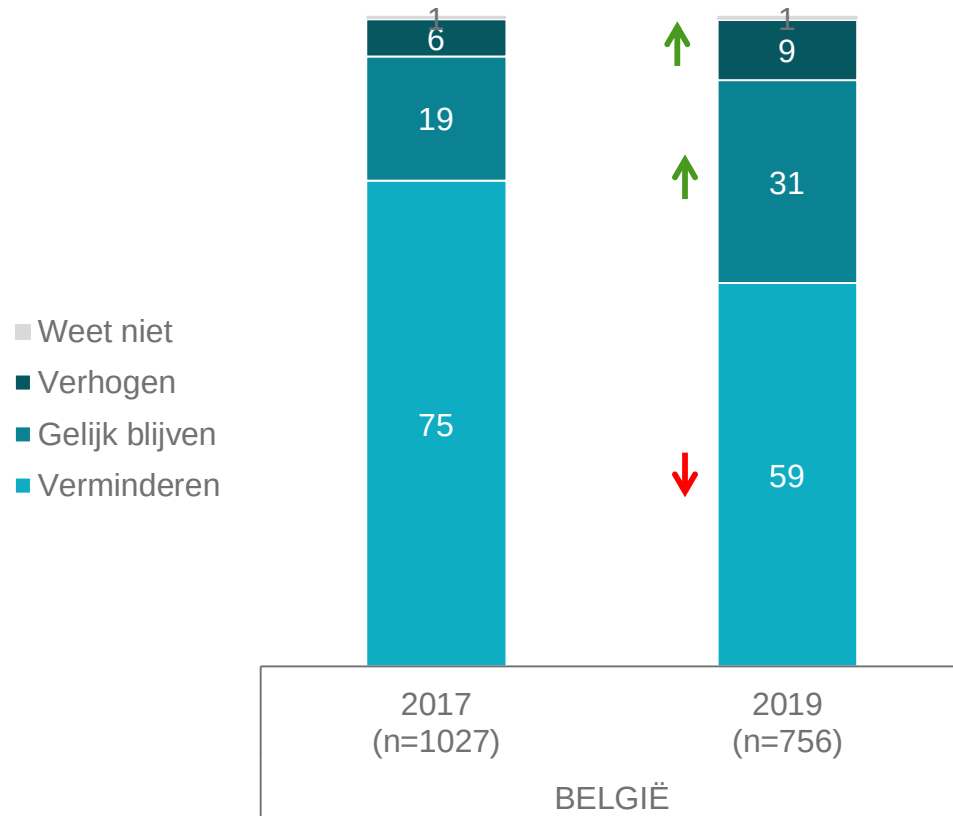

% OP BASIS: ALLEN

↑↓ significante verschillen tov. 2017

Nog steeds een meerderheid (6 op 10) willen aandeel kerncentrales (fors) verminderen, maar 3 op 10 zijn gewonnen voor een status quo en 1 op 10 zelfs voor een verhoging van dit aandeel.

In België is ongeveer **50%** van onze elektriciteit afkomstig uit **kerncentrales**. Vindt u dat dit aandeel moet verhogen \ gelijk moet blijven \ moet dalen?

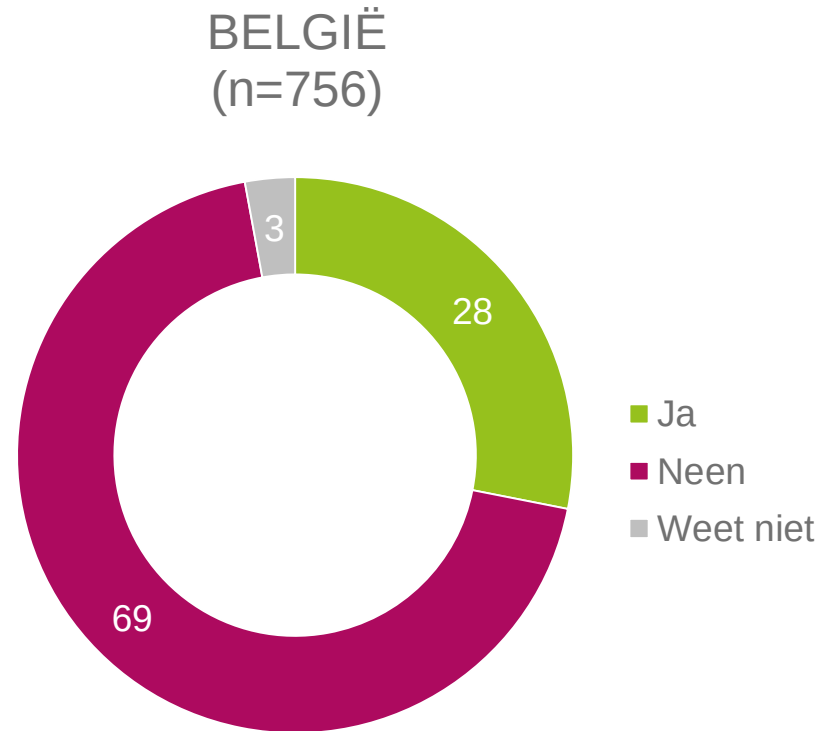

% OP BASIS: ALLEN

↑↓ significante verschillen tov. 2017

Eén van de redenen om kernenergie op korte termijn te willen behouden, is dat 7 op 10 een sluiting van de kerncentrales in 2025 niet haalbaar achten zonder de energiebevoorrading in gevaar te brengen.

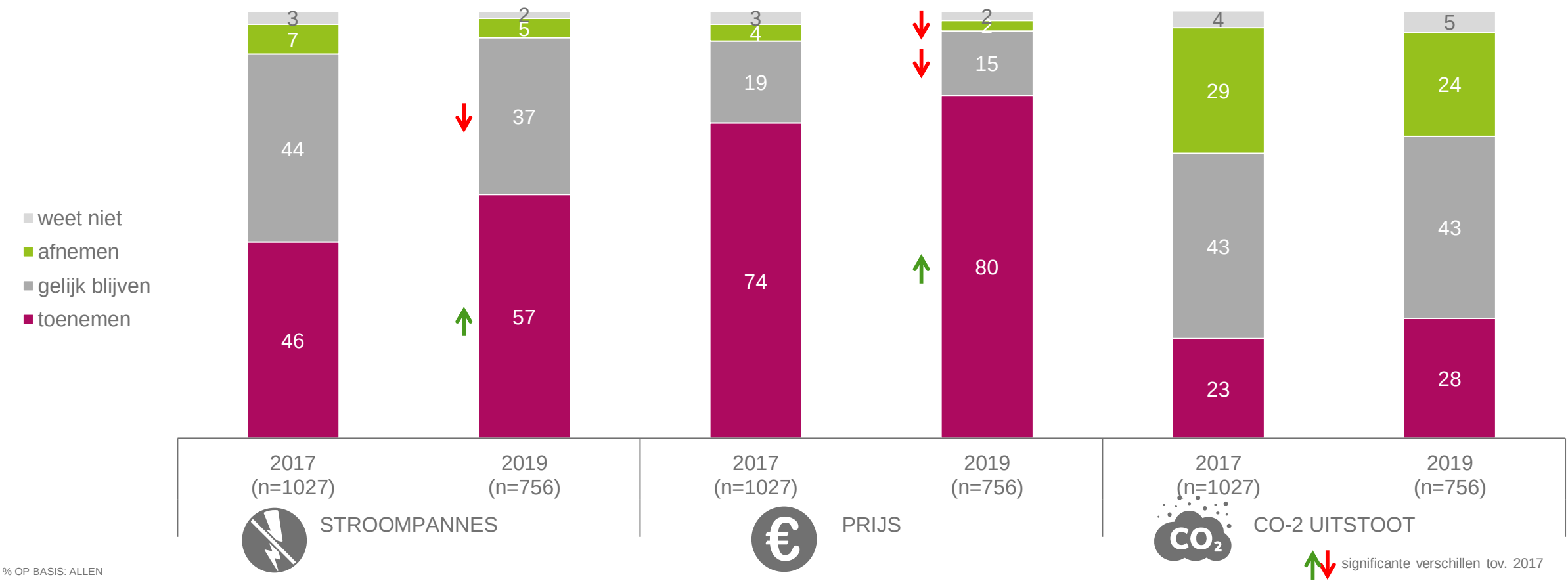
De huidige wetgeving voorziet in een sluiting van alle kerncentrales in 2025. Denkt u dat dit haalbaar is zonder de energiebevoorrading in gevaar te brengen?

% OP BASIS: ALLEN

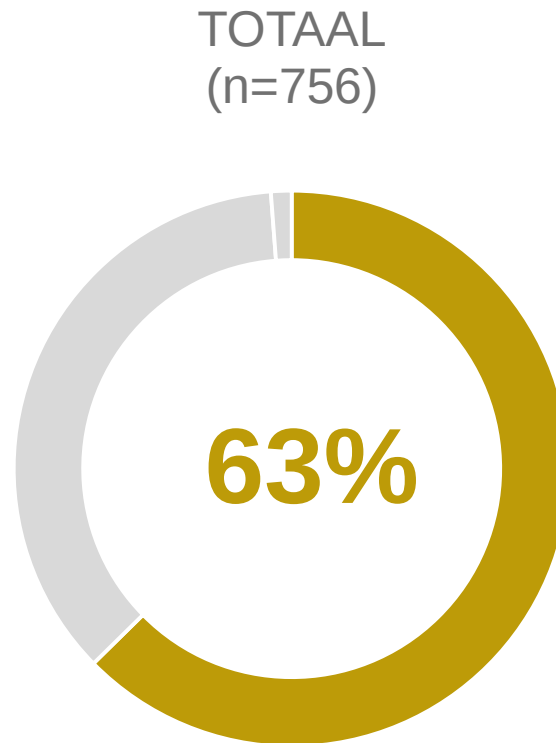
8 op de 10 Belgen denken dat de elektriciteitsprijs zal stijgen en 6 op de 10 dat we meer stroompannes zullen hebben als we de kerncentrales in 2025 sluiten.

De Belgische regering wil de kerncentrales sluiten in 2025. Denkt u dat bij een kernuitstap in 2025 ... zal

6 op 10 Belgen vinden zelfs dat er nieuwe en modernere kerncentrales in België mogen gebouwd worden.

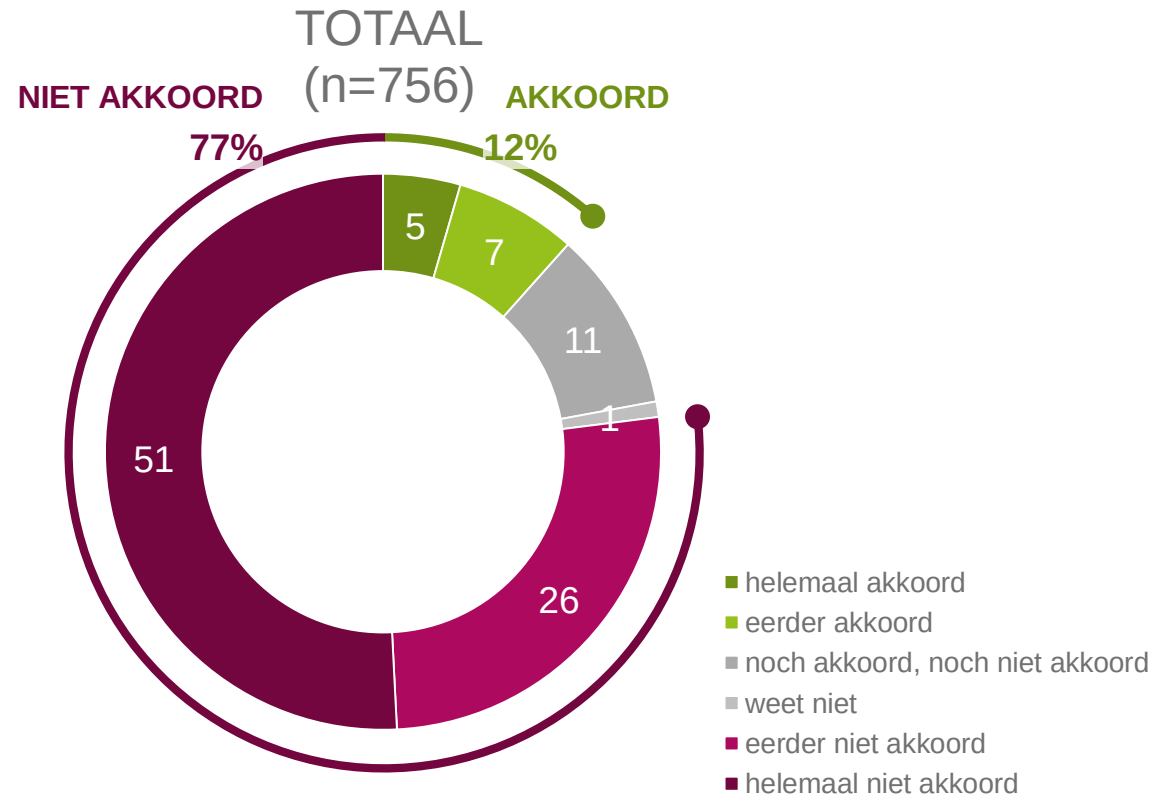
Vindt u dat er nieuwe en modernere kerncentrales in België mogen gebouwd worden om de oude op termijn te vervangen?

% OP BASIS: ALLEN

Slechts 1 op 10 vinden het een goede zaak om kerncentrales te vervangen door gascentrales die veel meer CO2 uitstoten.

Het is een goede zaak om kerncentrales te vervangen door gascentrales, ook al stoten die veel meer CO2 uit.

% OP BASIS: ALLEN

Top 3 voordelen kernenergie

Wat zijn volgens u de voordelen van kernenergie?

Altijd beschikbaar \
onuitputbaar \
massaproductie (35%)

De prijs \ goedkoper \
rendabel (21%)

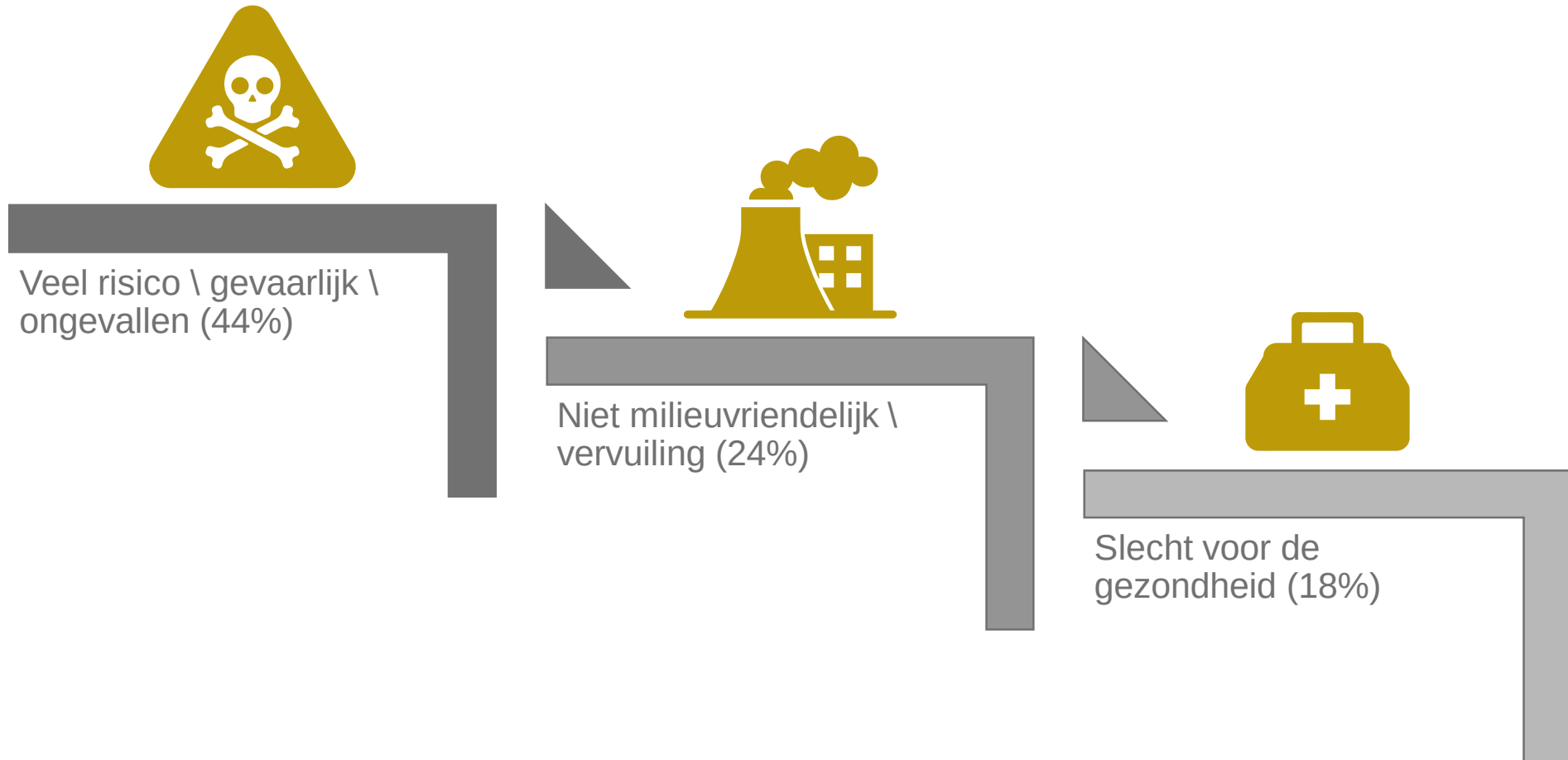

Milieuvriendelijk \ weinig
vervuilend (16%)

% OP BASIS: ALLEN

Top 3 nadelen

En wat zijn volgens u de nadelen van kernenergie?

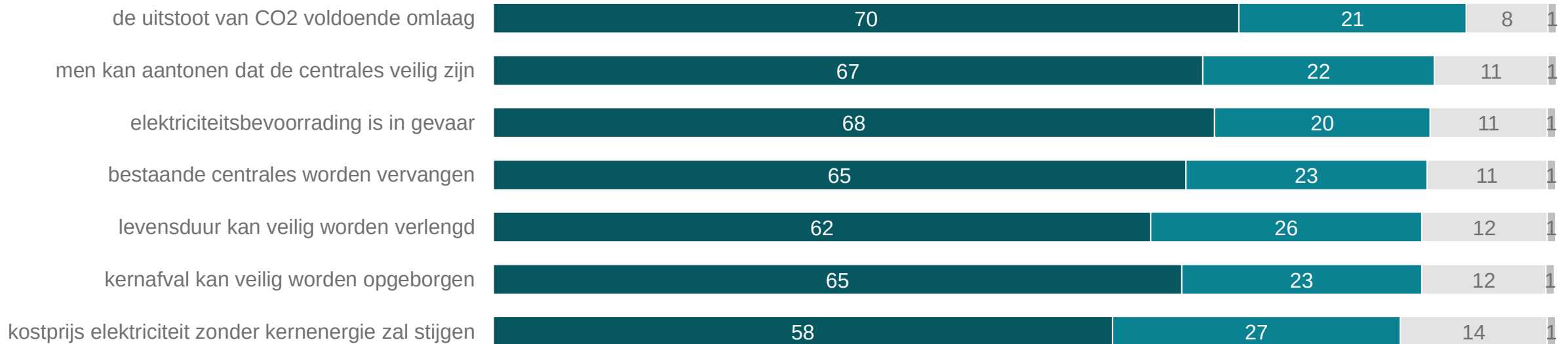
% OP BASIS: ALLEN

7 op 10 vinden dat kernenergie op lange termijn mag behouden blijven, op voorwaarde dat de CO2-uitstoot dan voldoende omlaag gaat.

Vindt u dat productie van kernenergie in België moet behouden blijven?

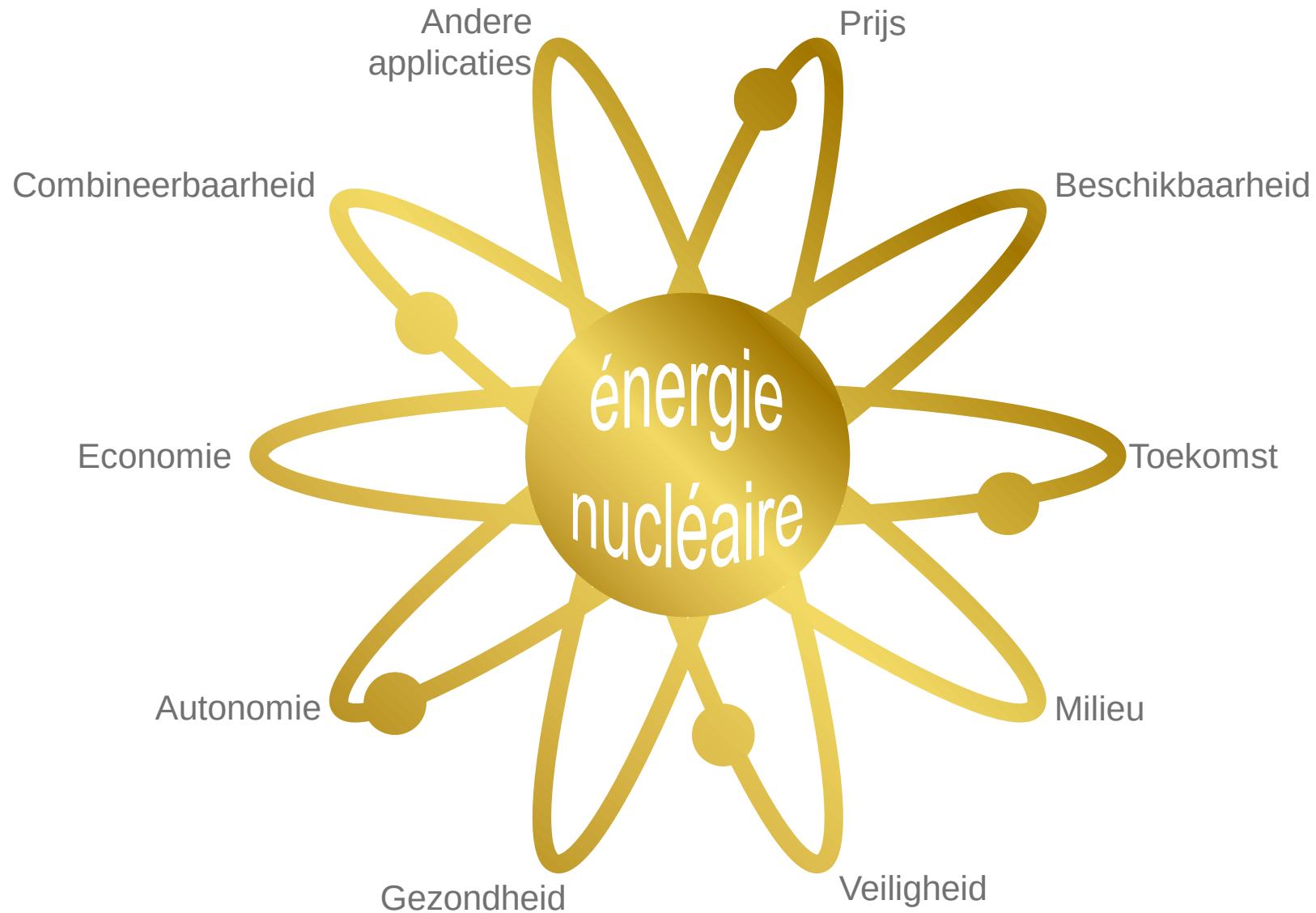
Welke van volgende condities zouden kunnen maken dat u van mening verandert?

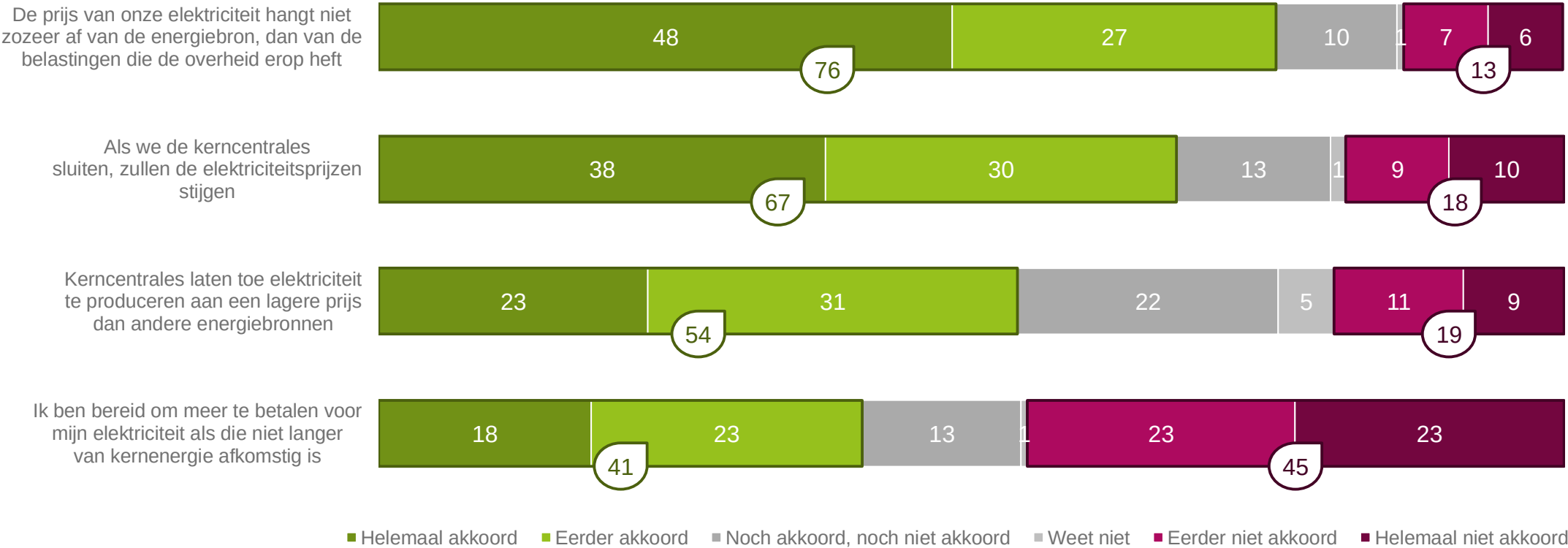
% OP BASIS: ALLEN (n=756)

3

Aspecten van (kern)energie

Prijs: vooral een zaak van de overheid. Vrees voor prijsstijgingen als de kerncentrales sluiten. 4 op 10 is bereid meer te betalen voor elektriciteit als die niet langer van kernenergie afkomstig is.

% OP BASIS: ALLEN (n=756)

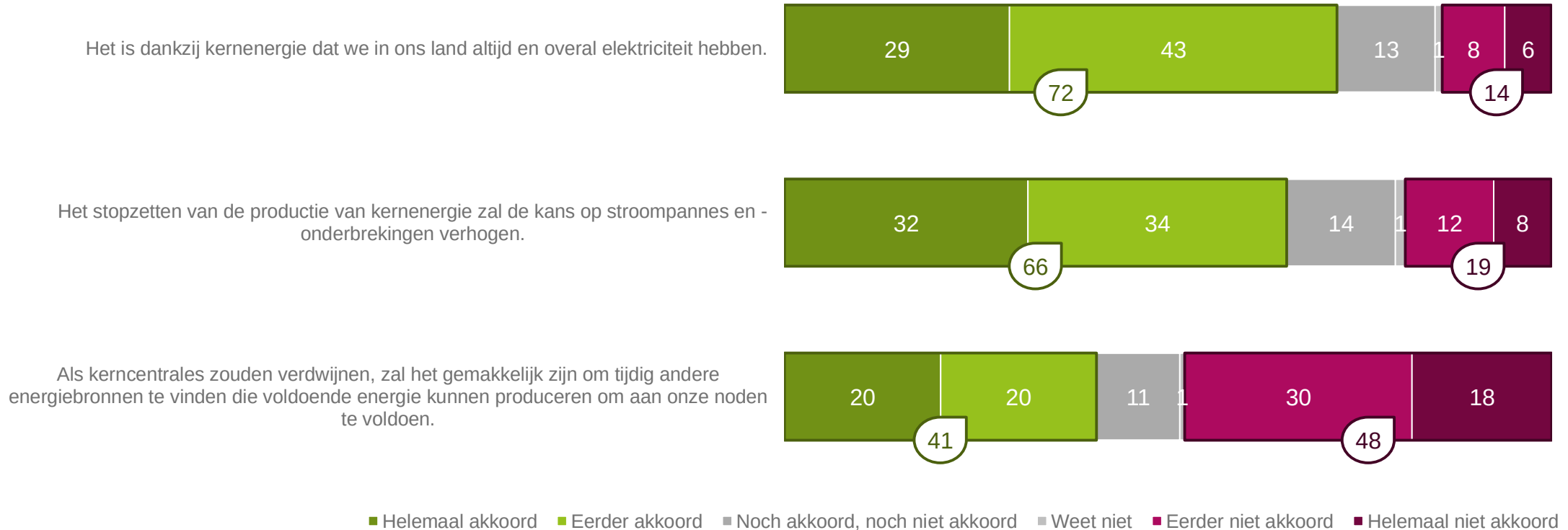
Prijs: de vrees voor prijsstijgingen is toegenomen en de bereidheid om meer te betalen voor elektriciteit als die niet langer van kernenergie afkomstig is gedaald.

	2017 (n=1027)	2019 (n=756)
De prijs van onze elektriciteit hangt niet zozeer af van de energiebron, dan van de belastingen die de overheid erop heft	72	76
Als we de kerncentrales sluiten, zullen de elektriciteitsprijzen stijgen	63	 67
Kerncentrales laten toe elektriciteit te produceren aan een lagere prijs dan andere energiebronnen	51	54
Ik ben bereid om meer te betalen voor mijn elektriciteit als die niet langer van kernenergie afkomstig is	48	 41

% OP BASIS: ALLEN

  significante verschillen tov. vorige meting

Beschikbaarheid: kernenergie wordt nog steeds gezien als een "levensverzekering".

% OP BASIS: ALLEN (n=756)

Beschikbaarheid: de overtuiging dat het gemakkelijk zal zijn om tijdig andere energiebronnen te vinden is gedaald.

	2017 (n=1027)	2019 (n=756)
Het is dankzij kernenergie dat we in ons land altijd en overal elektriciteit hebben..	69	72
Het stopzetten van de productie van kernenergie zal de kans op stroompannes en -onderbrekingen verhogen.	62	66
Als kerncentrales zouden verdwijnen, zal het gemakkelijk zijn om tijdig andere energiebronnen te vinden die voldoende energie kunnen produceren om aan onze noden te voldoen.	46	▽ 41

% OP BASIS: ALLEN

△ ▽ significante verschillen tov. vorige meting

Toekomst: zuiniger voor de aarde en meer steun voor geloof in technologische vooruitgang dan voor technologie van het verleden.

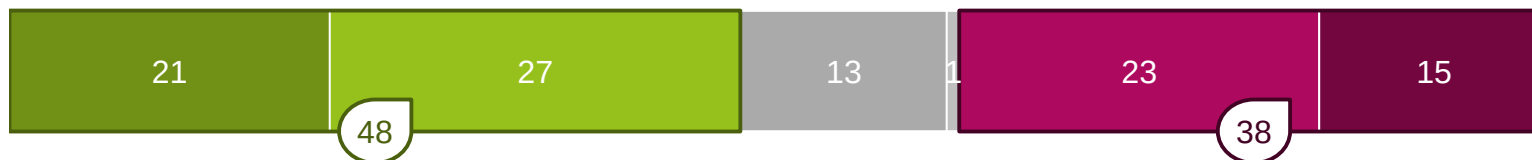
De wetenschappelijke kennis inzake kernenergie evolueert zo snel dat nieuwe centrales steeds beter en veiliger worden

In tegenstelling tot fossiele brandstoffen is kernenergie onuitputtelijk

Kernenergie is een technologie van het verleden

■ Helemaal akkoord ■ Eerder akkoord ■ Noch akkoord, noch niet akkoord ■ Weet niet ■ Eerder niet akkoord ■ Helemaal niet akkoord

% OP BASIS: ALLEN (n=756)

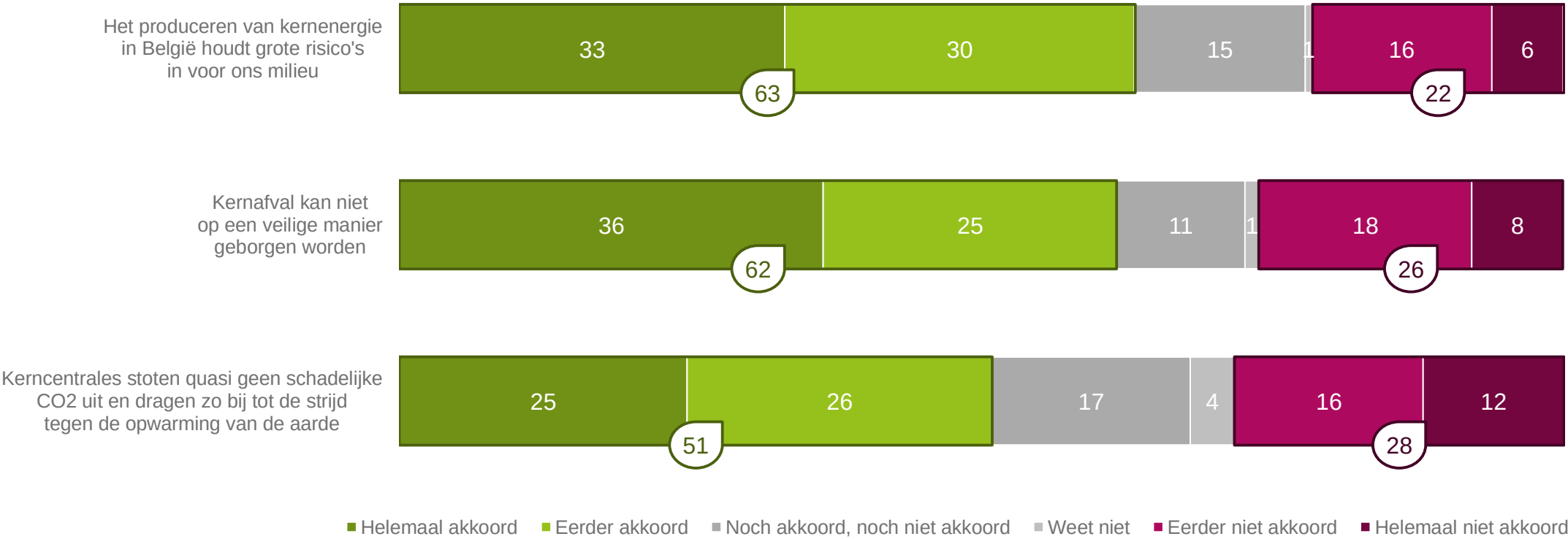
Toekomst: het geloof in technologische vooruitgang wint terrein.

	2017 (n=1027)	2019 (n=756)
De wetenschappelijke kennis inzake kernenergie evolueert zo snel dat nieuwe centrales steeds beter en veiliger worden	52	△ 57
In tegenstelling tot fossiele brandstoffen is kernenergie onuitputtelijk	50	48
Kernenergie is een technologie van het verleden	54	▽ 48

% OP BASIS: ALLEN

△▽ significante verschillen tov. vorige meting

Milieu: productie van kernenergie houdt milieurisico's in. Kernafval vormt het grootste milieurisico.

% OP BASIS: ALLEN (n=756)

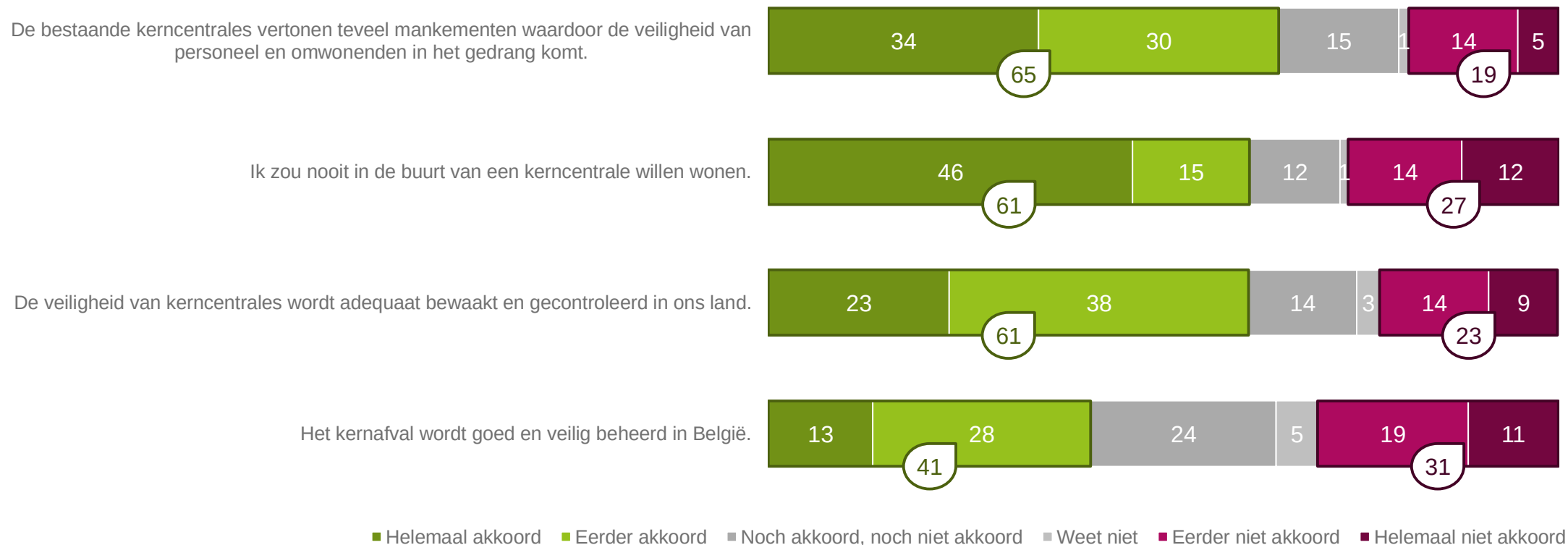
Milieu: het voordeel van de lagere CO2-uitstoot, zet voor sommigen de risico's voor het milieu in balans.

	2017 (n=1027)	2019 (n=756)
Het produceren van kernenergie in België houdt grote risico's in voor ons milieu	71	▽ 63
Kernafval kan niet op een veilige manier geborgen worden	68	▽ 62
Kerncentrales stoten geen schadelijke CO2 uit en dragen zo bij tot de strijd tegen de opwarming van de aarde	46	△ 51

% OP BASIS: ALLEN

△▽ significante verschillen tov. vorige meting

Veiligheid: mankementen centrales bedreigen veiligheid, ondanks adequate controle.

% OP BASIS: ALLEN (n=756)

Veiligheid: minder mensen zouden nooit in de buurt van een kerncentrale willen wonen.

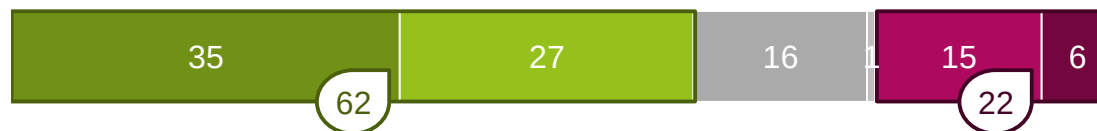
	2017 (n=1027)	2019 (n=756)
De bestaande kerncentrales vertonen teveel mankementen waardoor de veiligheid van personeel en omwonenden in het gedrang komt.	69	65
Ik zou nooit in de buurt van een kerncentrale willen wonen.	69	▽ 61
De veiligheid van kerncentrales wordt adequaat bewaakt en gecontroleerd in ons land.	57	61
Het kernaafval wordt goed en veilig beheerd in België.	38	41

% OP BASIS: ALLEN

△ ▽ significante verschillen tov. vorige meting

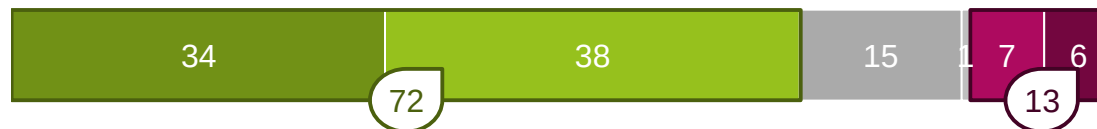
Gezondheid: gevaar voor personeel en omwonenden.

De productie van kernenergie en de opslag van kernafval brengen de gezondheid van personeel en omwonenden in gevaar.

Autonomie: grotere onafhankelijkheid van buitenlandse regimes.

Door de eigen productie van kernenergie zijn we minder afhankelijk van buitenlandse (vaak onstabiele en ondemocratische) regimes voor onze elektriciteitsvoorziening.

■ Helemaal akkoord ■ Eerder akkoord ■ Noch akkoord, noch niet akkoord ■ Weet niet ■ Eerder niet akkoord ■ Helemaal niet akkoord

% OP BASIS: ALLEN (n=756)

Gezondheid: minder schrik voor gezondheid van personeel en omwonenden.

	2017 (n=1027)	2019 (n=756)
De productie van kernenergie en de opslag van kernafval brengen de gezondheid van personeel en omwonenden in gevaar.	71	▽ 62

Autonomie

Door de eigen productie van kernenergie zijn we minder afhankelijk van buitenlandse (vaak onstabiele en ondemocratische) regimes voor onze elektriciteitsvoorziening.	70	72
---	----	----

% OP BASIS: ALLEN

△ ▽ significante verschillen tov. vorige meting

Economie: positieve bijdrage aan economie en reputatie.

België moet zijn internationale reputatie behouden als toonaangevend land inzake kennis en expertise van kerntechnologie

Onderzoek naar nucleaire technologieën heeft positieve gevolgen voor de hele Belgische economie

■ Helemaal akkoord ■ Eerder akkoord ■ Noch akkoord, noch niet akkoord ■ Weet niet ■ Eerder niet akkoord ■ Helemaal niet akkoord

% OP BASIS: ALLEN (n=756)

Economie: toenemend geloof in de positieve bijdrage aan economie en reputatie.

	2017 (n=1027)	2019 (n=756)
België moet zijn internationale reputatie behouden als toonaangevend land inzake kennis en expertise van kerntechnologie	58	△ 65
Onderzoek naar nucleaire technologieën heeft positieve gevolgen voor de hele Belgische economie	52	△ 59

% OP BASIS: ALLEN

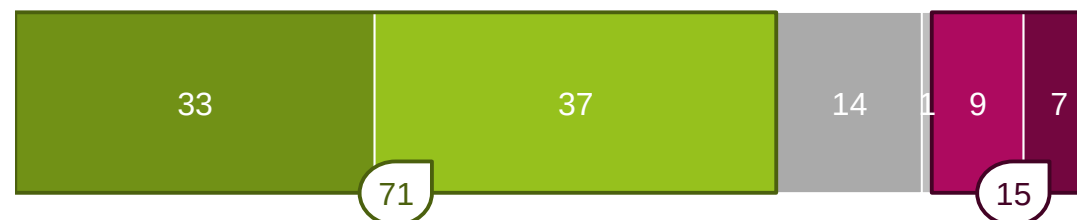
△ ▽ significante verschillen tov. vorige meting

Andere applicaties: ten dienste van milieu en gezondheid.

Kerntechnologie moet behouden blijven om ziektes te bestrijden (kankerbehandeling, steriliseren medisch materiaal, ziektekiemen uit voedsel halen, ondrinkbaar water zuiveren...)

Kerntechnologie moet behouden blijven om milieuvriendelijke toepassingen mogelijk te maken (elektrische wagens, windturbines en zonnepanelen, beveiligen van oogsten, ...)

■ Helemaal akkoord ■ Eerder akkoord ■ Noch akkoord, noch niet akkoord ■ Weet niet ■ Eerder niet akkoord ■ Helemaal niet akkoord

% OP BASIS: ALLEN (n=756)

Andere applicaties: meers steun voor applicaties ten dienste van milieu en gezondheid.

	2017 (n=1027)	2019 (n=756)
Kerntechnologie moet behouden blijven om ziektes te bestrijden (kankerbehandeling, steriliseren medisch materiaal, ziektekiemen uit voedsel halen, ondrinkbaar water zuiveren...)	69	 78
Kerntechnologie moet behouden blijven om milieuvriendelijke toepassingen mogelijk te maken (elektrische wagens, windturbines en zonnepanelen, beveiligen van oogsten, ...)	62	 71

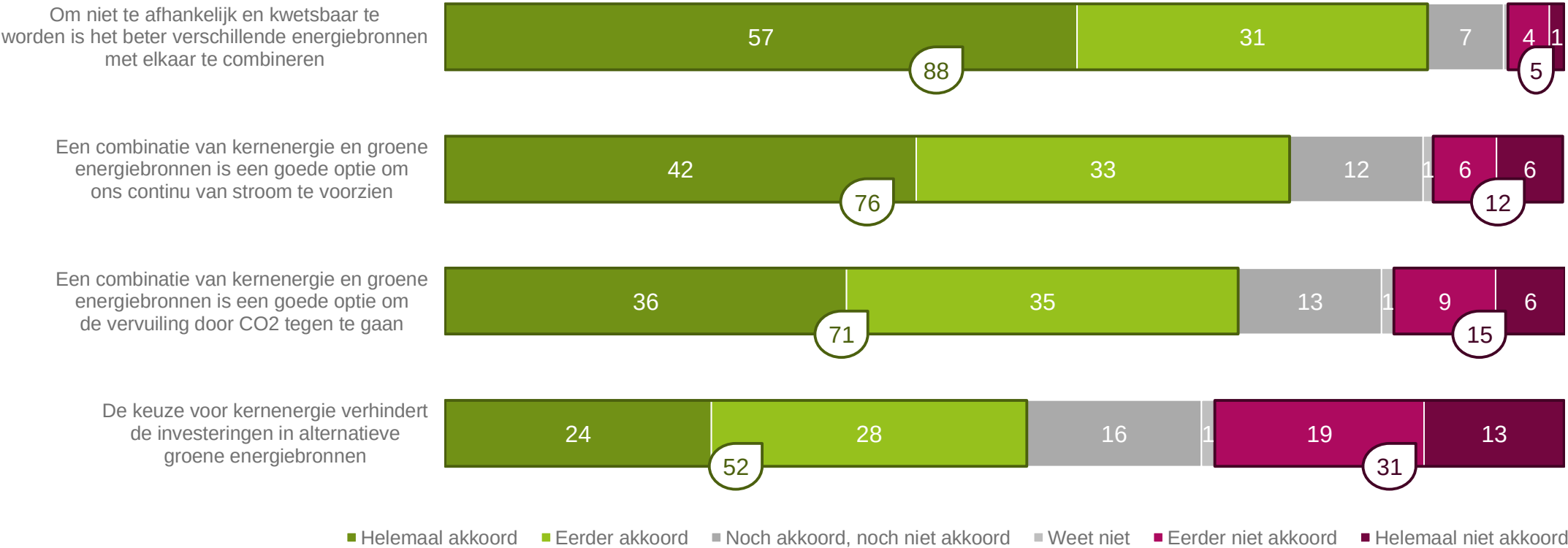
% OP BASIS: ALLEN

  significante verschillen tov. vorige meting

4

Combineerbaarheid

Combineerbaarheid: mix verschillende energiebronnen is noodzakelijk, kernenergie met groene energie is een goede optie, maar helft vindt dat kernenergie investeringen verhindert in groene energie.

% OP BASIS: ALLEN (n=756)

Combineerbaarheid: groeiende aanhang voor het combineren van kernenergie met groene energiebronnen en dalende overtuiging dat de keuze voor kernenergie investeringen in groene energiebronnen verhindert.

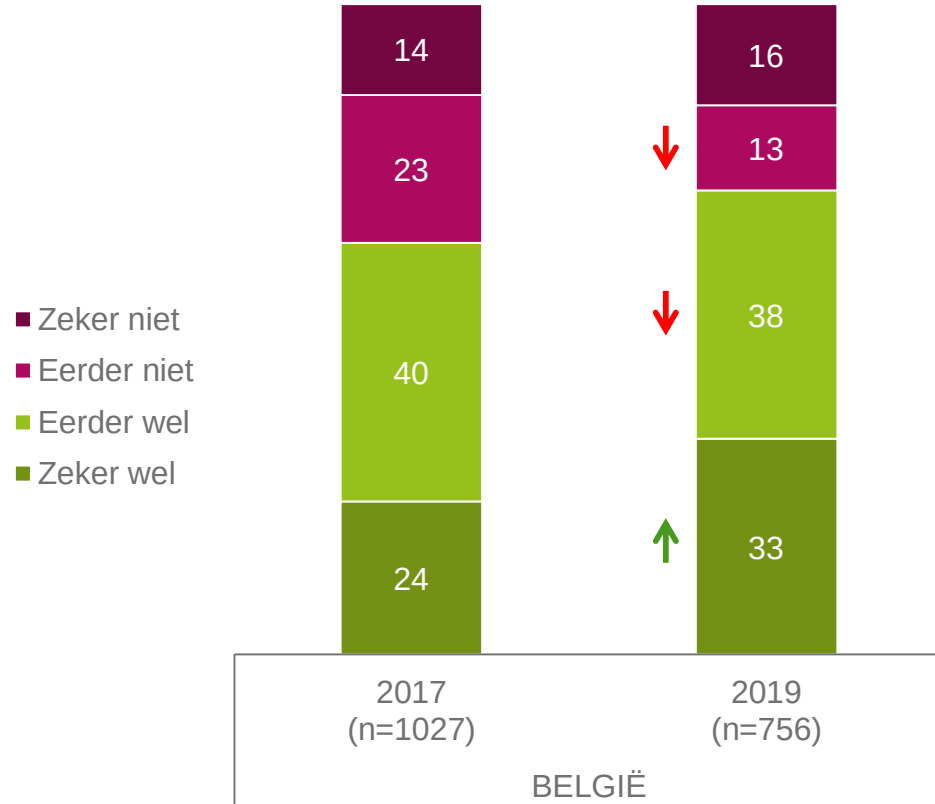
	2017 (n=1027)	2019 (n=756)
Om niet te afhankelijk en kwetsbaar te worden is het beter verschillende energiebronnen met elkaar te combineren	86	88
Een combinatie van kernenergie en groene energiebronnen is een goede optie om ons continu van stroom te voorzien	76	76
Een combinatie van kernenergie en groene energiebronnen is een goede optie om de vervuiling door CO2 tegen te gaan	69	71
De keuze voor kernenergie verhindert de investeringen in alternatieve groene energiebronnen	60	▽ 52

% OP BASIS: ALLEN

△▽ significante verschillen tov. vorige meting

7 op 10 vinden het combineren van kernenergie met groene energiebronnen een goede optie.

In welke mate vindt u het combineren van kernenergie met groene energiebronnen een goede optie?

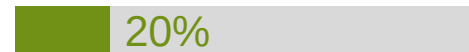
% OP BASIS: ALLEN

↑↓ significante verschillen tov. 2017

Verhouding tussen energiebronnen: 9 op 10 willen het aandeel van groene energie in onze elektriciteit verhogen, ter vervanging van fossiele brandstoffen (7/10) en kernenergie (6/10).

FOSSIELE BRANDSTOFFEN

GROENE ENERGIE

KERNCENTRALES

	2017 (n=1027)	2019 (n=756)	2017 (n=1027)	2019 (n=756)	2017 (n=1027)	2019 (n=756)
Verhogen	11	10	92	89	6	△ 9
Gelijk blijven	28	▽ 20	5	△ 8	19	△ 31
Verminderen	60	△ 68	3	3	75	▽ 59
Weet niet	1	△ 2	1	0	1	1

% OP BASIS: ALLEN

△▽ significante verschillen tov. 2017

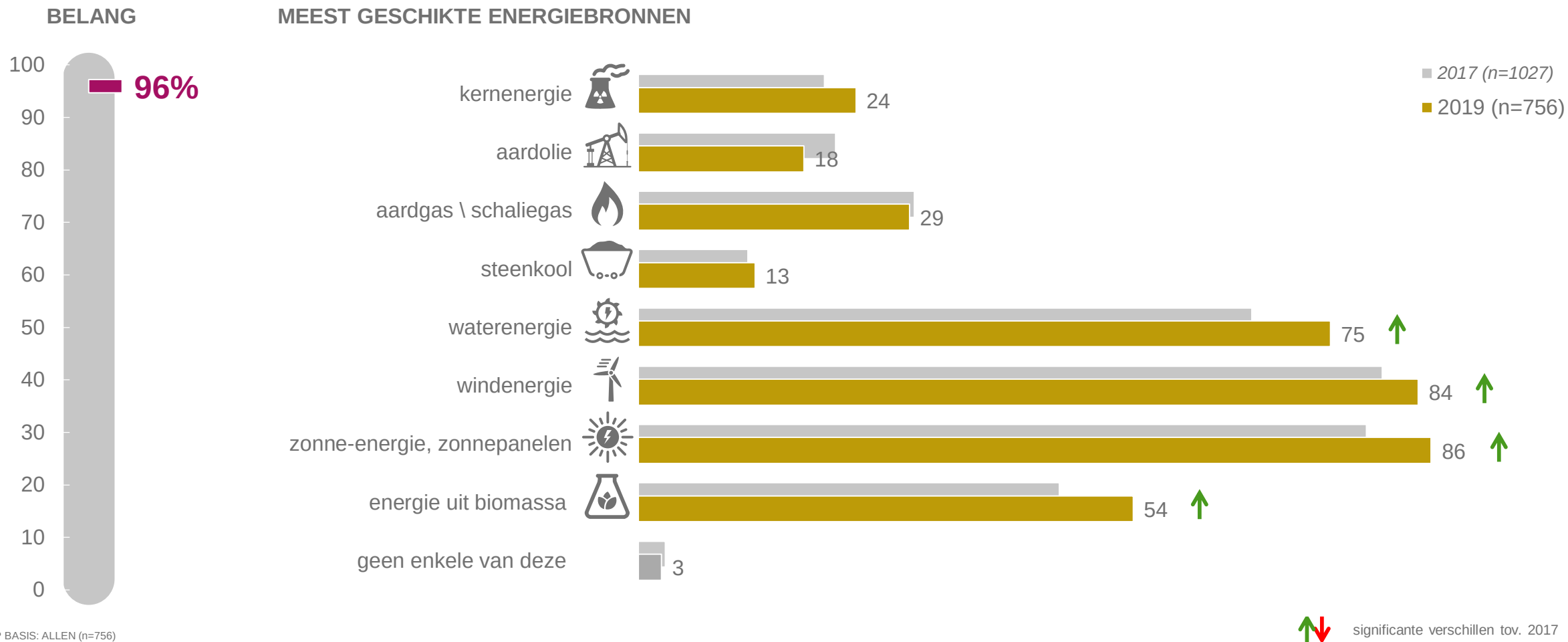
5

Kernenergie versus andere bronnen

Keuzecriteria voor energiebronnen

De **veiligheid** van de productie en de installaties

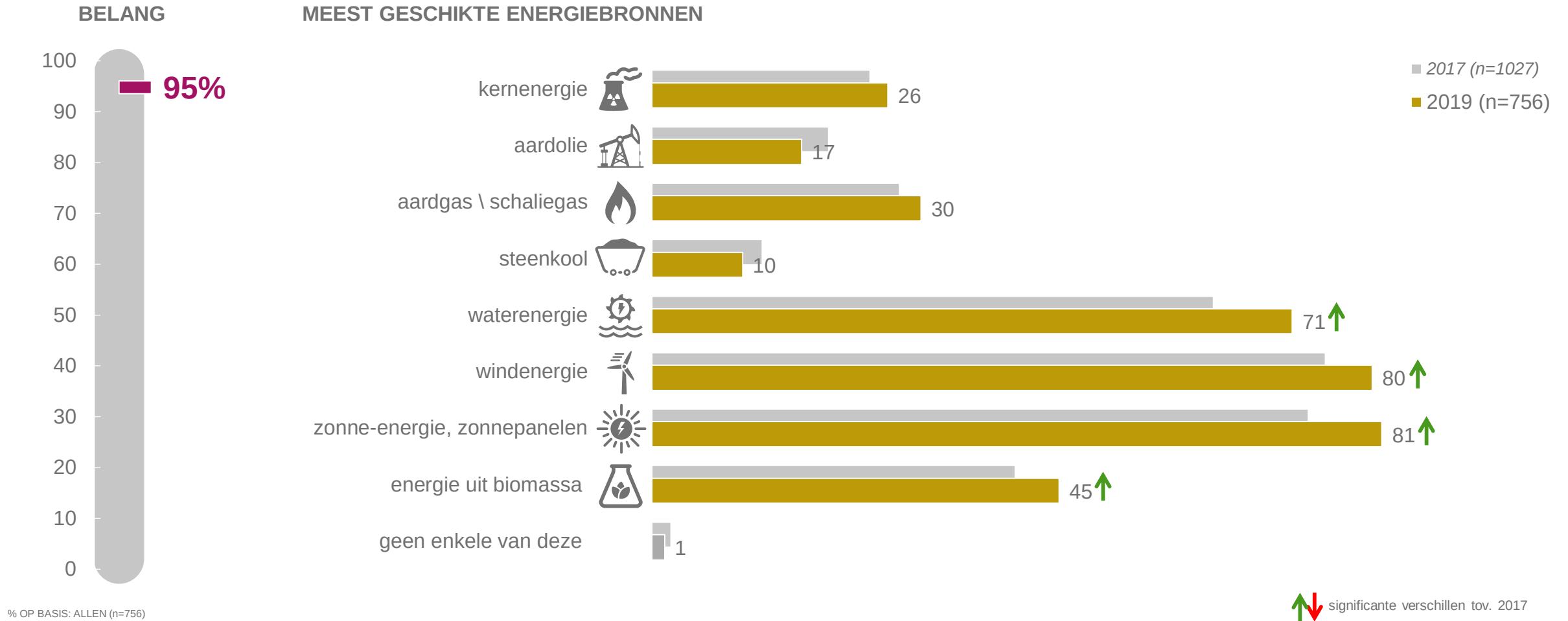
MEEST GESCHIKTE ENERGIEBRONNEN

% OP BASIS: ALLEN (n=756)

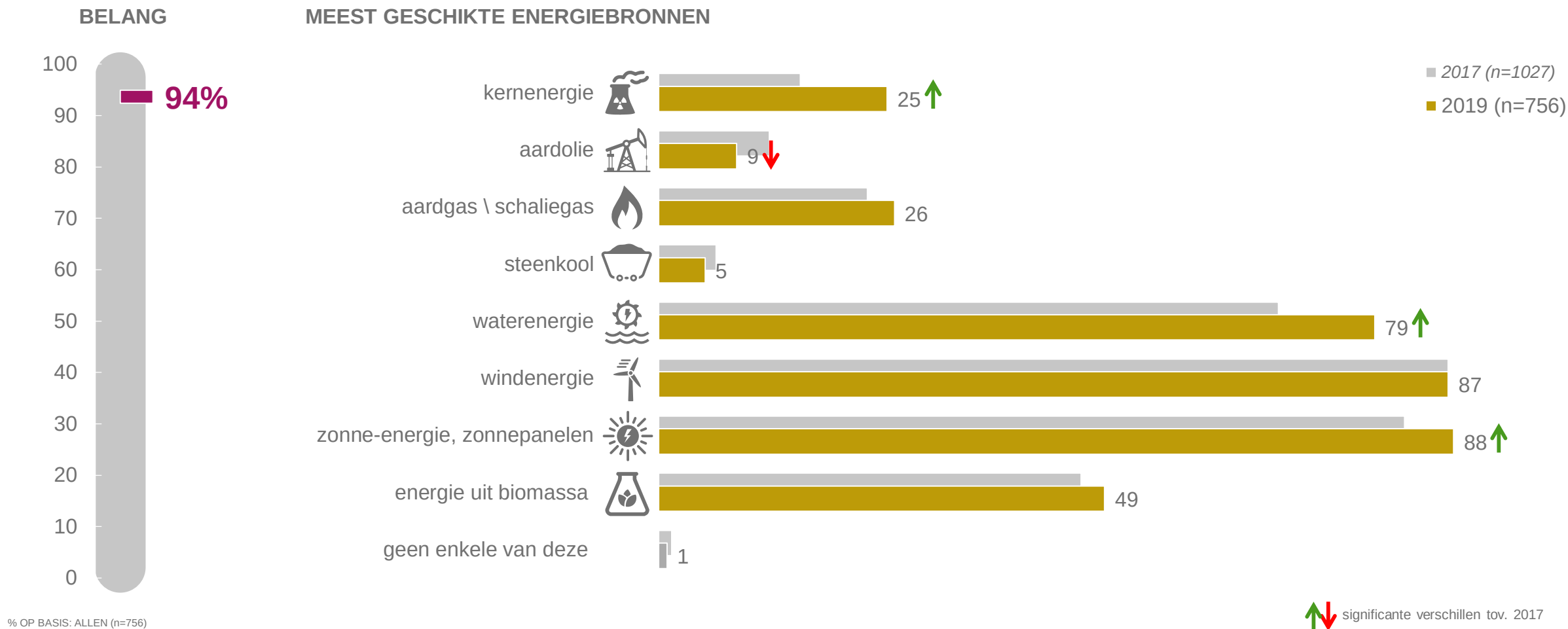
Keuzecriteria voor energiebronnen

De **gezondheidsrisico's** voor het personeel en de omwonenden op de plaats van productie of stockage

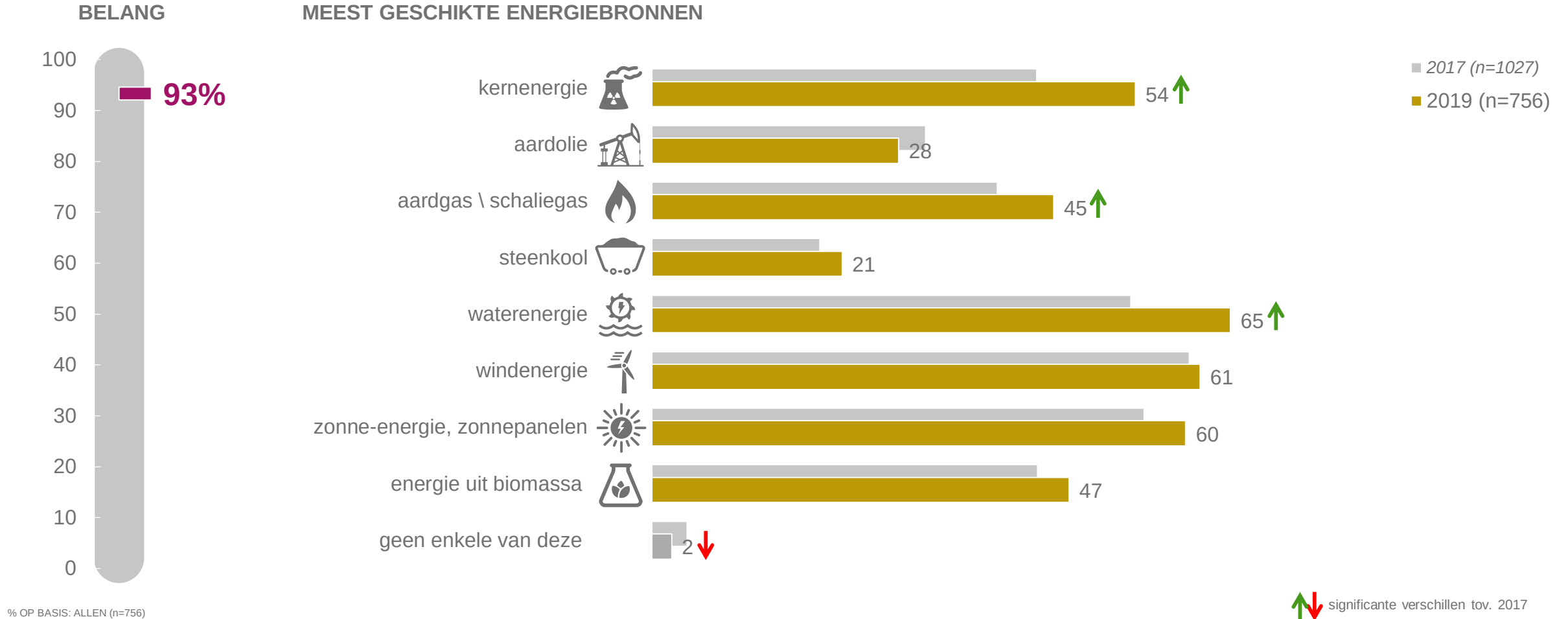
Keuzecriteria voor energiebronnen

De **milieuvriendelijkheid** van de productie (geen uitstoot van CO2, geen vervuילend afval, geen impact op de natuur)

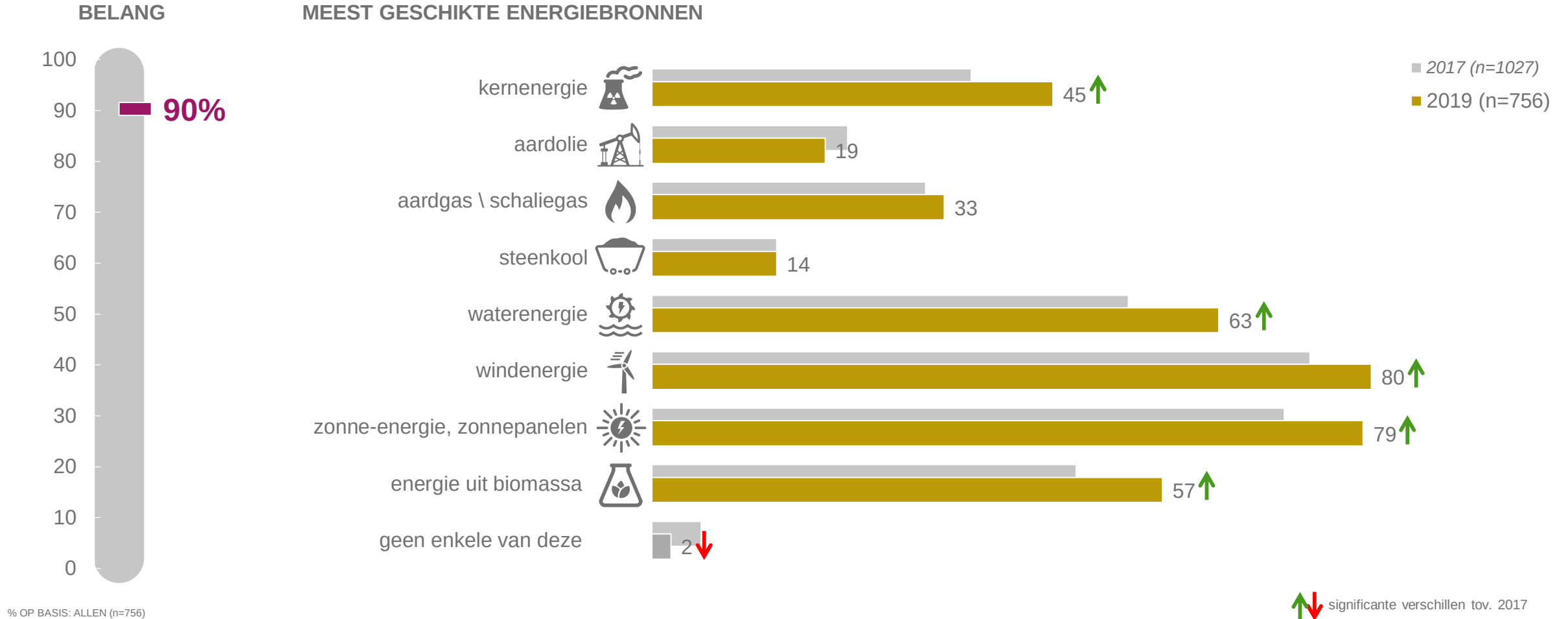
Keuzecriteria voor energiebronnen

De **continue beschikbaarheid** - altijd en overal - zonder stroompannes of onderbrekingen

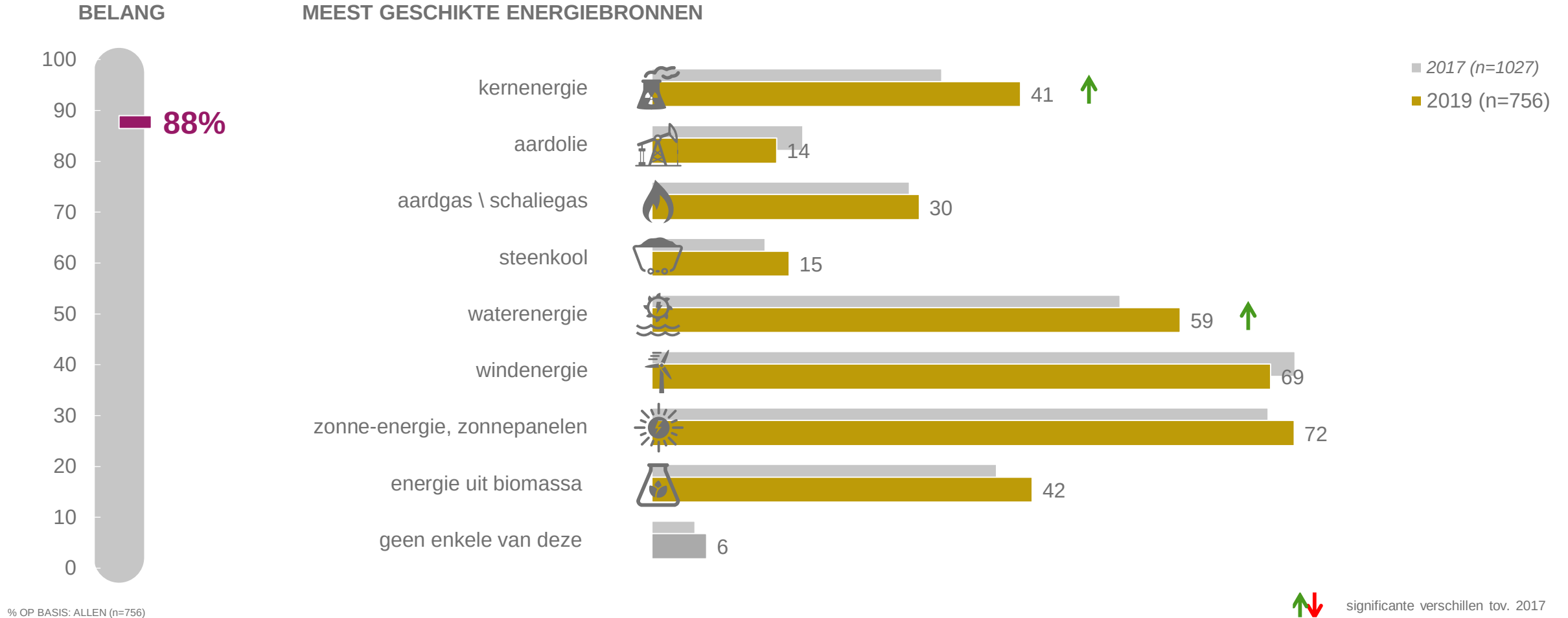
Keuzecriteria voor energiebronnen

De gecreëerde **tewerkstelling** in eigen land en de positieve invloed op onze economie

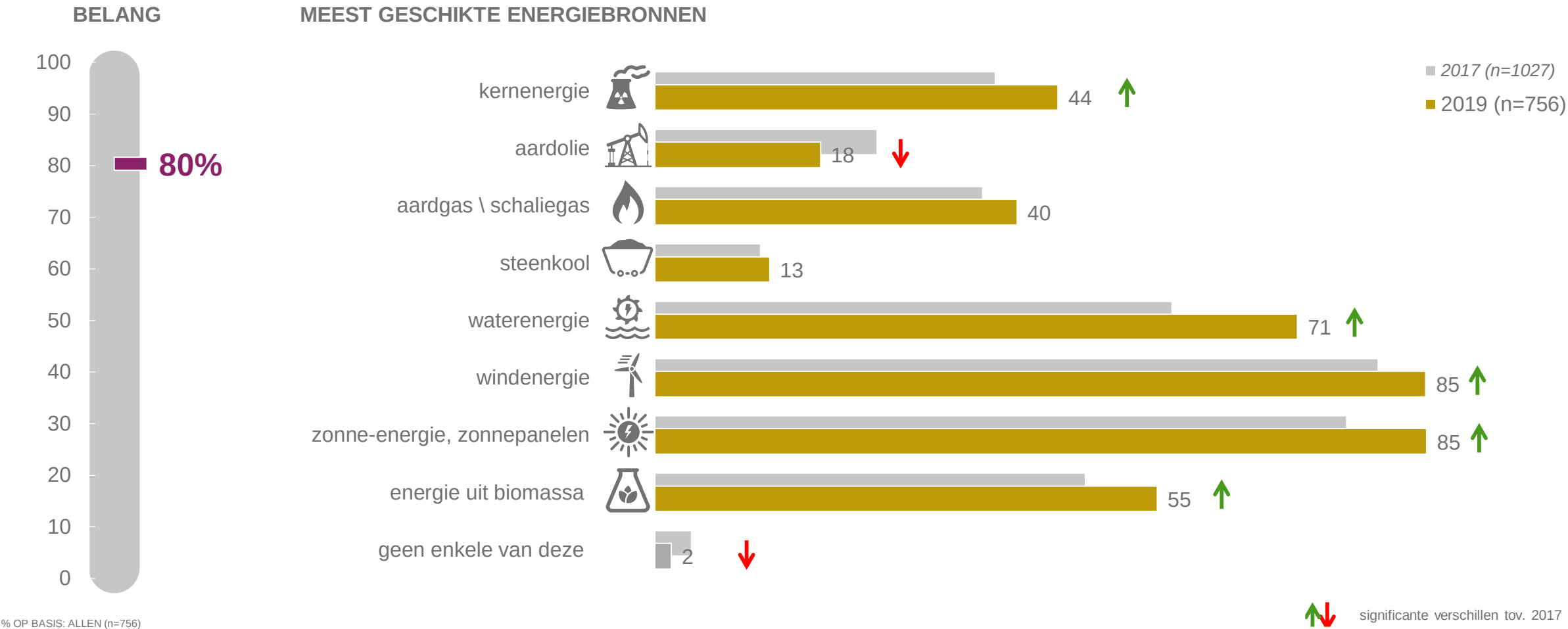
Keuzecriteria voor energiebronnen

Een **zo laag mogelijke prijs** van de elektriciteit voor de consument

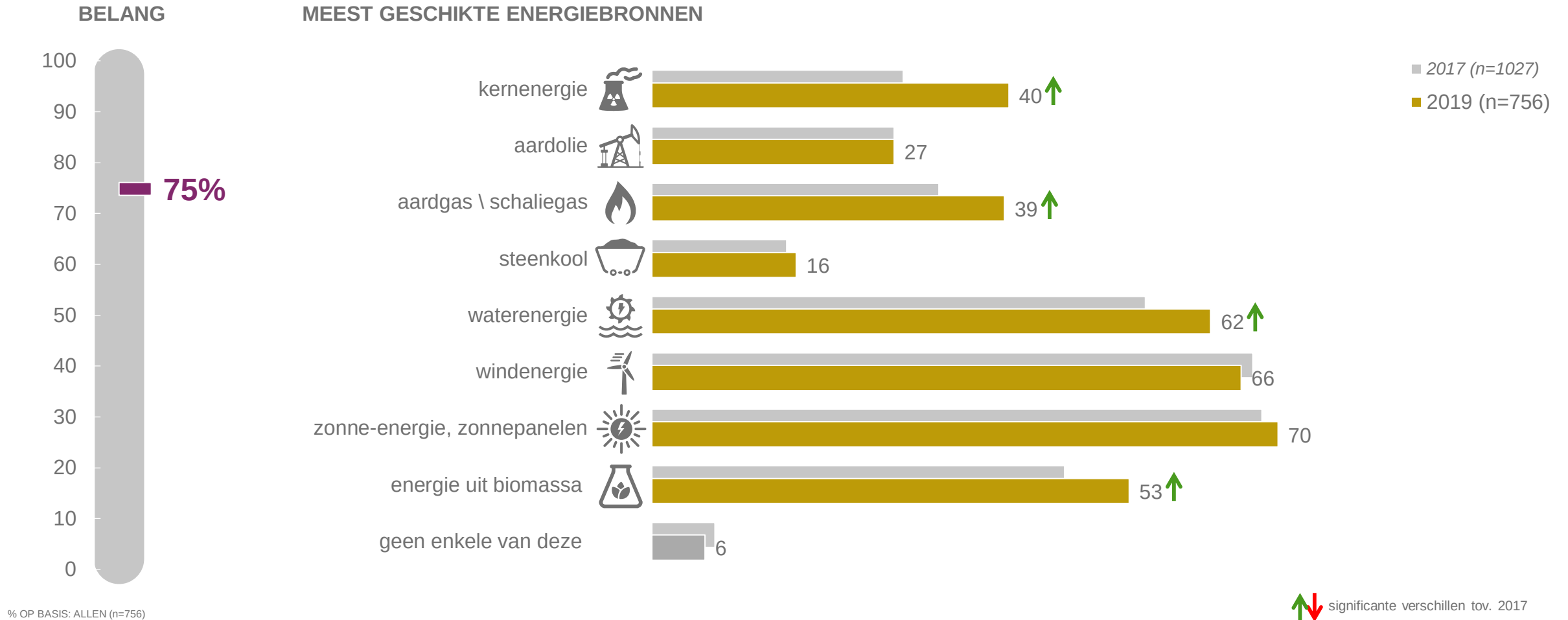
Keuzecriteria voor energiebronnen

De **verscheidenheid** van de gebruikte energiebronnen in ons land

Keuzecriteria voor energiebronnen

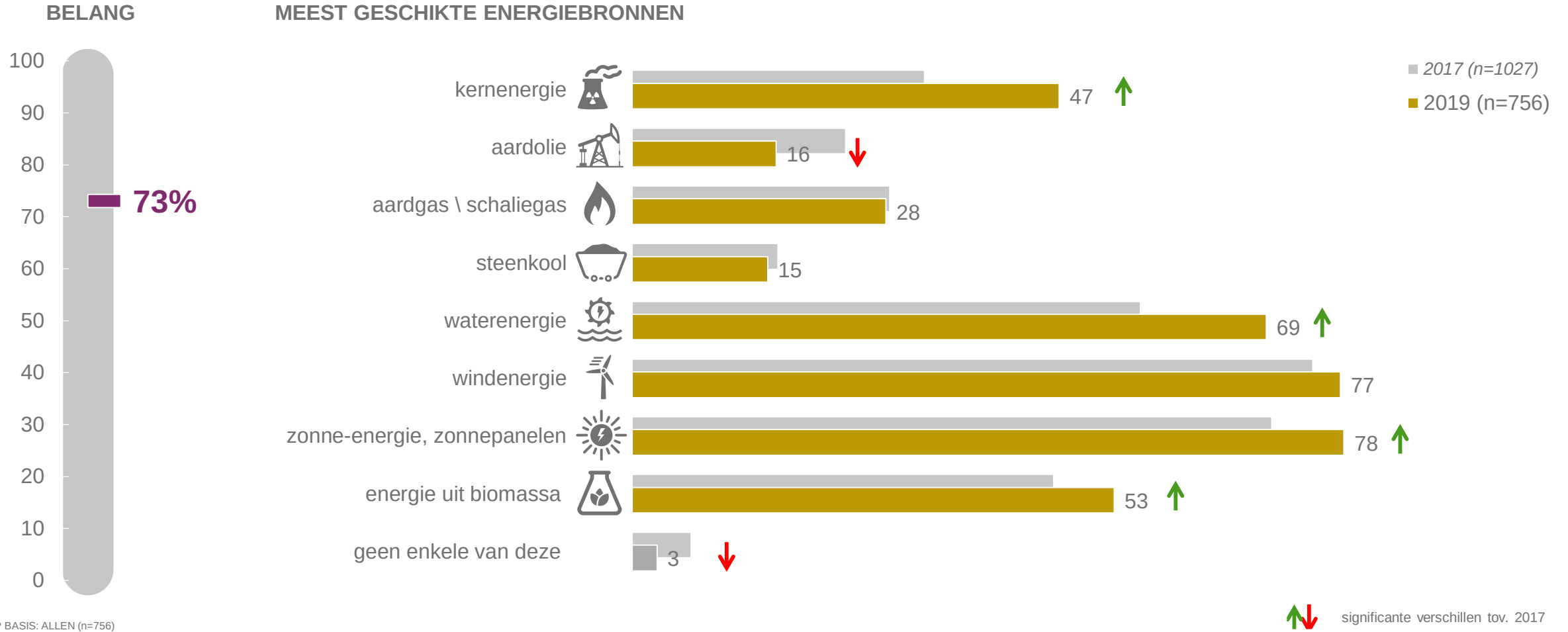
De mogelijkheid om de energiebron ook aan te wenden voor **andere toepassingen** dan voor elektriciteitsvoorziening

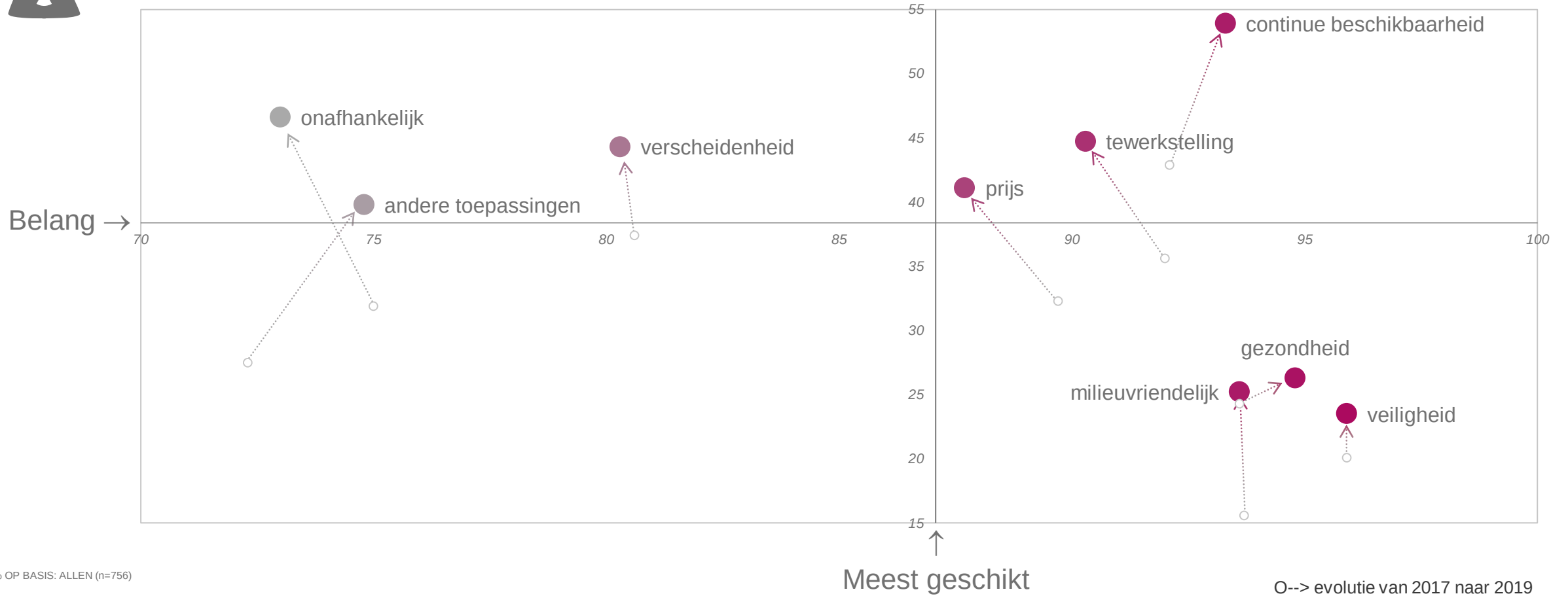
Keuzecriteria voor energiebronnen

De onafhankelijkheid van buitenlandse regimes voor onze bevoorrading

MEEST GESCHIKTE ENERGIEBRONNEN

Aspecten van kernenergie: lage scores op prioritaire bezorgdheden, hoge op minder essentiële.

Bedankt

Jan Drijvers

jan.drijvers@kantart.com

Ellie Jacques

ellie.jacques@kantart.com

Kantar TNS | Broekstraat 49, Rue du Marais, 1000 Brussels, Belgium | +32 (0) 2 215 1930 | www.kantar.be